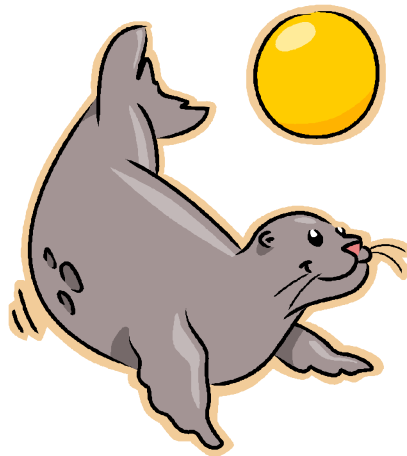

Mikkelin kaupunki

NORPANHOVIN PÄIVÄKODIN VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA 2012

Sisällysluettelo:

1. ” Tervetuloa päivähoidon ” –esite	1
2. Norpanhovin päiväkodin ja Muikkulan arvot	5
3. Kasvatuksen osa-alueet	
3.1. Perushoito	6
3.2. Leikkiminen	7
3.3. Liikunta	8
3.4. Musiikki	9
3.5. Kielelliset taidot ja ilmaisu	10
3.6. Kädentaidot	11
3.7. Uskonnollinen ja eettinen katsomus	12
3.8. Tutkiminen ja matematiikka	13
4. Kasvatuskumppanuus	14
5. Yhteistyötahot	15
6. Lomakkeet	17
6.1. Päivähoidon keskustelulomake aloittavalle lapselle	
6.2. Päivähoidon keskustelulomake jatkavalle lapselle	
6.3. Päivähoidon terveiset lapsen 4-vuotis neuvolaan	
6.4. Lapsen hoitojärjestelyt	
6.5. Päivähoitopaikan irtisanominen	

Henkilökunta

Päivähoidonohjaaja Pekka Kakkonen

Lastentarhanopettaja Vuokko Untila

Lastentarhanopettaja Sanna Sandman

Lastenhoitaja Anja Naappi

Lastenhoitaja Eeva Harmoinen

Varahoitaja Sari Lautiainen

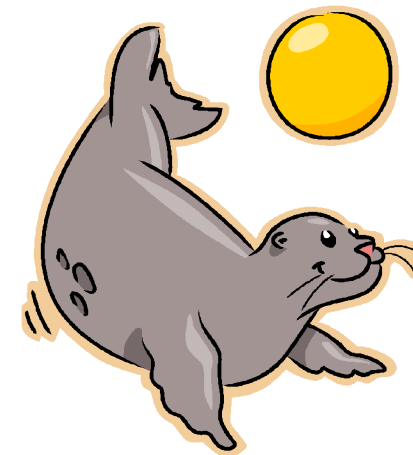
Ryhmäavustaja Heli Pulkkinen

Perhepäivähoitaja Outi Montonen

Tilahuoltaja Anne Pyy

TERVETULOA PÄIVÄHOITOON!

Norpanhovin päiväkoti &
Ryhmäperhepäiväkoti Muikkula
Mikkelintie 39, 52100 ANTTOLA

Puh. Norpanhovi 015 194 3118

044 794 3120

Puh. Muikkula 015 194 3119

044 7943120

Tervetuloa Norpanhoviin ja Muikkulaan!

Norpanhovin päiväkoti on 3-5- vuotiaille lapsille varhaiskasvatusta tarjoava päivähoitoyksikkö.

Ryhmäperhepäivähoitokoti Muikkulassa varhaiskasvatusta toteutetaan alle 3-vuotiaille lapsille.

Koska Muikkula ja Norpanhovi sijaitsevat samassa talossa, tämä mahdollistaa tiiviin yhteistyön niiden välillä.

Päivähoito on tarkoitettu auttamaan perhettä lapsen hoidon järjestämisessä vanhempien työn tai opiskelun ajaksi. Muun lapsen hoidon perhe järjestää itse.

Lapset osallistuvat päiväkodin toimintaan hoitoaikojensa puitteissa.

Lapsi saa nauttia pienryhmän eduista ja välillä harjoitteleme toimintaa isommassa ryhmässä. Erilaiset aikuis- ja kaverikontaktit ovat lapselle rikkaus ja tukevat lapsen sosiaalista kehitystä. Lapsen turvallisuudentunteen ja kiintymyssuhteen kehittymisen kannalta on kuitenkin ensiarvoisen tärkeää, että lapsi saa olla riittävästi oman perheensä kanssa. Siksi lapsen tulee saada viettää viikkovapaat ja loma-ajat perheensä parissa.

Lapsi voi tarvita pitkänkin ajan tutustuakseen ja sopeutuakseen hoitopaikkaan. Meidän aikuisten tehtävänä on ymmärtää, tukea ja rohkaista häntä uudessa ja melko jännittävässakin tilanteessa.

Matkat

- Matkalla päiväkotiin ja takaisin kotiin lapsi on vanhempien vastuulla.
- Retkimatkojen kuljetuksiin pyydämme vanhemmilta kirjallisen luvan.

Synttärät

- Juhlistamme syntymäpäiväsankaria laulutuokiolla ja pienellä lahjalla.
- Vanhemmat voivat halutessaan tuoda tarjottavaa. Esim. jäätelö, mehujää, popcornit, perunalastut ja pihlajanmarjakarkit ovat osoittautuneet kaikille sopiviksi.

Pyhäkoulu

- Seurakunnan lapsityöntekijä käy päiväkodilla pitämässä pyhäkoulua. Ilmoitattehan, jos ette halua lapsenne osallistuvan pyhäkoulutuokioon.

Muut palvelut

- Teemme tarvittaessa yhteistyötä kiertävän erityislastentarhanopettajan ja puheterapeutin kanssa. Yhteistyöstä neuvotellaan etukäteen vanhempien kanssa.

HUOM!

Hoitoajoista ilmoittaminen

- Lapsen hoitoajat on toimitettava hoitopaikkaan kolmen viikon jaksoissa maanantaihin klo 9.00 mennessä. Hoitoajat voi ilmoittaa kirjallisesti lomakkeella tai sähköpostilla osoitteeseen norpanhovinpk@mikkeli.fi tai muikkulanrpphk@mikkeli.fi.
- Hoitoaikojen ilmoittaminen on erittäin tärkeää, jotta lasten ja hoitajien määrät vastaavat toisiaan vuorokauden kaikkina aikoina.
- Varattuihin hoitoaikoihin tulevista muutoksista tulee neuvotella henkilökunnan kanssa. Vastaamme muutostarpeisiin mahdollisuuksiemme mukaan

Hyvä tietää

Vaatetus

- Asianmukainen vaatetus vuodenaikojen ja sään mukaan.
- Ulko- ja sisävaatteet erikseen.
- Riittävästi vaihtovaatteita.
- Sisätossut.
- Liikuntahallivuorolle sisäliikuntavaatteet ja pyyhe.
- Kurahousut, sadetakki ja rukkaset perjantaisin kotiin pesuun.

Poissaolot

- Lapsen poissaolosta tulee ilmoittaa päiväkotii mahdollisimman nopeasti.
- Sairaana lapsen on parempi olla kotona, myös sisarukset ovat silloin pääsääntöisesti pois hoidosta tartuntavaaran vuoksi.
- Lapsen sairastuessa hoitopäivän aikana otamme yhteyttä vanhempiin, joten yhteystiedot on tärkeää pitää ajan tasalla.
- Jaamme vain reseptilääkkeitä lapsille voimassa olevan reseptin mukaan. Astmalääkeresepistä tarvitsemme aina kopion.

Hampaidenhoito

- Päiväkodin lapset ja Muikkulan yli 2-vuotiaat lapset syövät xylitol -pastillin lounaan jälkeen.

Omat lelut

- Lepohetken pehmolelut ovat tervetulleita hoitoon päivittäin, muut omat lelut ja tavarat pidetään kotona.
- Silloin tällöin vietämme erillistä oman lelun, kirjan tai pelin päivää, joista ilmoitamme etukäteen.

Toiminta

Toiminta-ajatuksenamme on tarjota lapselle tasapainoista, monipuolista ja elämyksellistä varhaiskasvatusta, joka tukee kodin kasvatustyötä.

Suunnittelemme toimintaa vuositasolla kahdessa jaksossa elokuusta joulukuuhun ja tammikuusta kesäkuuhun. Toiminta rakentuu erilaisten teemojen ympärille, jotka liittyvät esimerkiksi vuoden kiertoon, ympäristöön tai tietyn taidon harjoitteluun. Toimintamme painopistealueena on liikunta. Päiväkodin piha- ja lähialueet antavat siihen erittäin hyvät puitteet. Meillä on mahdollisuus käyttää koulun liikuntahallia kerran viikossa.

Laadimme toiminnastamme viikoittain ohjelman, jonka lähetämme sähköpostitse etukäteen. Viikko-ohjelma on nähtävissä myös päiväkodin eteisen ilmoitustaululla. Viikko-ohjelmaa seuraamalla tiedätte päiväkodin tapahtumista ja osaatte varata lapsellenne mahdollisesti tarvittavia erityisvarusteita

Päiväohjelma

- Päiväkoti aukeaa.
Hyvää huomenta ja tervetuloa!
Vanhemmat saattavat lapsen sisälle ja auttavat häntä riisumisessa, pukemisessa ja käsien pesussa. Päiväkodin aikuinen ottaa lapsen vastaan ja vaihtaa kuulumiset vanhempien kanssa.
Omia puuhia: leikkejä, pelejä, lukemista, piirtämistä, askartelua jne.
- 8.15 Aamupiiri: lauluja, leikkejä, jumppaa yms. sekä päiväohjelman läpikäyminen.
- 8.30 Aamupala
- 9.00-11.00 Ohjattua toimintaa viikko-ohjelman mukaisesti (esim. laulu- ja leikkihetket, askartelu, käsityöt, pienet työtehtävät, sadut ja runot, nukketatteri ja retket) ja ulkoilua.
- 11.15 Ruokailu
- 12.00 Päivälepo: kaikki huilaavat hetken, unta kaipaavat voivat nukkua. Levon jälkeen rauhallisia leikkejä.
- 14.15 Välipala
- 14.45 Ulkoilua tai sisäpuuhia säästä riippuen.
- 17:00 Päiväkoti sulkeutuu

Yhteistyö

Toivomme kodin ja päivähoidon välisessä yhteistyössä avoimuutta ja aktiivisuutta. Kuulumisia vaihdetaan joka päivä lasta tuotaessa ja haettaessa.

Kasvatuskumppanuus edellyttää ainakin kerran vuodessa tapahtuvan yhteisen keskustelun vanhempien kanssa.

Lapsen oltua hoidossa noin kuukauden ajan käymme yhteisen tulokeskustelun. Siinä päiväkodin aikuinen (kasvatuskumppani) ja vanhemmat/vanhempi käyvät läpi lapsen liittyviä asioita ja sopivat yhteisistä käytännöistä ja laativat lapselle varhaiskasvatussuunnitelman.

Varhaiskasvatussuunnitelmaa tarkennetaan vuosittain.

Neuvolan ja päivähoidon yhteistyöhön liittyen käymme neljä vuotta täyttävien lasten vanhempien kanssa keskustelun lapsen kehityksestä ja täytämme havainnointilomakkeen, joka toimitetaan neuvolan terveydenhoitajalle.

Vanhemmat ovat tervetulleita myös päiväkodin joulu- ja kevätjuhliin, sekä mahdollisiin muihin tilaisuuksiin.

NORPANHOVIN PÄIVÄKODIN JA MUIKKULAN ARVOT

LAPSEN HYVINVOINTI

Lapsen hyvinvointi on lähtökohtana työllemme. Meille on tärkeää, että lapsi kokee tulevansa hyväksytyksi ryhmässä ja että hän uskaltaa ilmaista tarpeitaan ja tunnetilojaan ja että hän voi luottaa aikuiseseen. Me huomioimme lapsen yksilölliset tarpeet ja kunnioitamme lapsen yksilöllisyyttä. Asetamme lapsille rajat ja säännöt.

TOISTEN HUOMIOIMINEN

Me pidämme tärkeinä hyviä tapoja, sosiaalisten taitojen harjoittelua ja erilaisuuden hyväksymistä.

LAPSEN ITSENÄISYYDEN TUKEMINEN

Tuemme lapsen omatoimisuutta perushoitotilanteissa. Huomioimme jokaisen lapsen vahvuudet, erityistaidot ja luonteenpiirteet. Ohjaamme lapsia huolehtimaan itsestään ja omista tavaroistaan sekä luottamaan omiin kykyihinsä.

AVOIMUUS

Olemme avoimia sekä lapsilta että vanhemmilta saamaamme palautteeseen. Annamme palautetta myös toisille työyhteisömme jäsenille. Kehitämme työtämme palautteen pohjalta.

KASVATUKSEN OSA-ALUEET

PERUSHOITO

Varhaiskasvatus on kokonaisuus , jossa hoito, kasvatus ja opetus nivoutuvat toinen toisiinsa. Selkeä päivärytmi, jossa leikki, toiminta, ulkoilu, ruokailu ja lepo vaihtelevat luo turvallisuutta lasten päivään. On tärkeää tervehtiä ja huomioida jokainen lapsi päiväkotiin tullessa. Infektioiden vähentämiseksi päiväkodissa kiinnitämme huomiota käsien pesuun heti tulotilanteessa, wc- käyntien jälkeen, sekä aina ennen ruokailuja ja ulkoilun jälkeen.

Aamupalalla saamme aina lämpimän puuron sekä maitoa, leipää ja tuorepalan. Lisäksi lapsille tarjoillaan päiväkodissa terveellinen lounas ja välipala. Ruokailuissa kehotamme lapsia maistelemaan kaikkea ruokaa ja opettelemme kohteliaita pöytätapoja.

Päivälevolle osallistuvat kaikki lapset. Ennen päivälepoa lapset käyvät wc:ssä, pesevät kätensä ja kasvonsa ja riisuvat päällysvaatteensa pois. Levon aluksi kuuntelemme usein hiljaista musiikkia ja luemme lapsille sadun. Sadun jälkeen on hiljainen hetki n. puolen tunnin ajan, jonka jälkeen hereillä olevat lapset voivat nousta ylös leikkimään, piirtämään, tai pelaamaan.

Ulkoilemme pääsääntöisesti kaksi kertaa päivässä säällä kuin säällä. Ulkoilu tapahtuu päiväkodin pihassa, tai lähiympäristössä liikkuen. Lapsilla on ulkoillessa mahdollisuus sekä vapaaseen että ohjattuun leikkiin ja liikuntaan.

Kaikessa toiminnassa ja perushoitotilanteissa, sekä siirtymissä paikasta toiseen pyrimme kiireettömyyteen ja rauhallisuuteen. Tämän onnistumiseksi muodostamme lapsista pienryhmiä ja porrastamme pienryhmien avulla siirtymätilanteita, esim. pukemista, riisumista, uloslähtöä, wc-käyntejä jne. Näin pystymme huomioidaan ja auttamaan yksilöllisesti kutakin lasta.

PÄIVÄJÄRJESTYS:

vapaata leikkiä
 klo 8.15 aamupiiri
 klo 8.30 aamupala
 klo 9.00toiminta/ulkoilu
 klo11.15 lounas
 klo12.00 päivälepo
 klo 13.00 vapaata toimintaa
 klo 14.15 välipala
 klo14.30 ulkoilua

LEIKKIMINEN

Leikki on yksi tärkeimpiä oppimisen muotoja. Päiväkodissa lasten leikki toteutuu vuorovaikutuksessa aikuisten, tai toisten lasten kanssa. Vertaisryhmä vaikuttaa olennaisesti leikin kulkuun. Leikkiessään lapset käyvät läpi kokemuksiaan, jäljittelevät ja luovat uutta.

Onnistunut leikki vaatii usein suoraa, tai epäsuoraa ohjausta. Päiväkodissamme ohjataan lapsia viikoittain vaihteleviin leikin muotoihin, joita ovat esim. kuvitteluleikit, roolileikit, sääntöleikit, rakenteluleikit jne. Aikuisten tehtävänä on tarjota edellytyksiä onnistuneelle leikille. Tämä tarkoittaa esim. materiaalin ja tilojen järjestelyä, sekä suotuisten leikkiryhmien muodostamista. Lasten iästä, leikkimisen taidoista, leikin lajista ja muista tilannetekijöistä riippuen aikuisen tehtävä vaihtelee leikkiin osallistumisen ja ulkopuolisen havainnoimisen välillä.

Leikki kehittää lapsen kuvittelua, sosiaalisia taitoja, kielen oppimista, liikuntaa ja ennen kaikkea kykyä asettua toisen asemaan. Parhaimmillaan leikki tuottaa lapsille suurta mielihyvää.

LIIKUNTA

Liikunnan tarkoitus on tuottaa iloa ja elämyksiä. Mielestämme on tärkeää tukea lapsen luontaista liikkumisen halua ja tarvetta. Tarjoamme lapsille mahdollisuuksia monipuoliseen liikuntaan päivittäin, sillä liikunta edistää lapsen kokonaiskehitystä, hyvinvointia, terveyttä ja kuntoa.

Päiväkotimme tarjoaa liikunnalle monipuoliset puitteet sekä pihapiirissä että lähiympäristössä. Suurikokoinen rinnepihamme innostaa lapsia monenlaiseseen liikuntaan jo pinnan vaihtelujen muodossa. Lisäksi pihaltamme löytyy erilaisia kiipeilytelineitä, urheilukenttä, ”kiviryhmä”, nurmikenttää ynnä muita lapsille tarkoitettuja leikkivälineitä. Talvisin jo pienellä lumimäärällä saamme aikaan liukumäet ja hiihtoladut omalle pihallemme.

Lähiympäristömme luonto, metsät, pururata, urheilukenttä, luistinrata ja vesistöt ovat luontaisesti käytössämme ympäri vuoden, joten uiminen, yleisurheilu, suunnistus, pyöräily, hiihto, luistelu ja perusliikunta toteutuvat näissä ympäristöissä hyvin. Hyötyliikuntaa harrastamme marjastuksen ja sienestyksen merkeissä.

Päiväkodillemme on laadittu liikuntakasvatussuunnitelma, joka etenee kuukausi kerrallaan vuoden-aikojen vaihtelun myötä.

Yhtenäiskoulun liikuntasali on kerran viikossa käytössämme, jolloin lasten jako pienempiin ryhmiin mahdollistaa eri-ikäisten lasten liikuntahetken suunnittelun paremmin. Sisäliikuntahetkillä harjoitellaan liikunnan perustaitoja; kieriskely, kuperkeikka, työntäminen, vetäminen, riippuminen, heiluminen, askelmien nousu ja lasku, tasapainoilu, juokseminen, hyppääminen, hyppely, kantaminen, erilaiset heitot ja kiinniotto, pallon pompottelu ja potkaisu. Eri perusliikkeiden harjoittamista monipuolistetaan muuntelemalla liiketekijöitä, joita ovat suunta, voima, tila, aika ja taso. Satu-, musiikki- ja mielikuvaliikunta, telineradat, tanssi, palloilu jne. vaihtelevat eri liikuntakerroilla. Tosi nuori Suomen järjestämään Vauhtivarvasviikkoon osallistutaan vuosittain.

Koko päiväkodin henkilökunnan liikuntamyönteisyyden toivomme tarttuvan sekä lapsiin että vanhempiin, niin että he sisäistäisivät elinikäisen innostuksen liikuntaa kohtaan.

MUSIIKKI

Tarjoamme lapsille viikoittain mahdollisuuden elämykselliseen ja monipuoliseen musiikin kokemukseen ja tuottamiseen ja sitä kautta uuden oppimiseen. Laulut ja laululeikit liittyvät usein päiväkodissa meneillään olevaan opetukselliseen teemaan, vuodenaikaan, tai meneillään olevaan juhlapyhään. Laulujen opetuksessa tärkeää on toisto ja leikinomaisuus.

Pyrimme käyttämään monipuolisesti erilaisia tapoja kokea musiikki. Laulamisen lisäksi, soitamme rytmisoittimia, kuuntelemme musiikkia ja erilaisia ääniä, kerromme ja luomme musiikkisatuja, tanssimme ja liikumme musiikin mukaan, tai tarjoamme musiikin avulla taiteeseen liittyviä elämyksiä esim. maalaamme musiikin mukaisesti. Musiikilla on merkittävä osuus myös päiväkodissa järjestettävissä vuosittaisissa juhlissa.

Leikin varjolla opettelemme myös musiikin eri elementtejä, kuten rytmiä, tempoa, äänen voimakkuutta jne. Musiikkikasvatuksessa huomioidaan myös paikkakunnan musiikkitarjonta ja kansanperinne.

KIELELLISET TAIDOT JA ILMAISU

Kielen hallintaan liittyvät valmiudet ovat perustana oppimisvalmiuksille. Kieli tukee lapsen ajattelutoimintojen kehitystä ja kielen kehittyminen vaikuttaa oleellisesti myös muihin kehityksen osa-alueisiin, kuten motoristen valmiuksien kehittymiseen.

Kielen oppimisessa jäljittelyllä on tärkeä merkitys. Kasvattajan tehtävänä on rohkaista lapsen halua vuorovaikutukseen. Lapsen myönteinen minäkuva ja itsensä hyväksyminen kehittyvät vuorovaikutuksen edetessä. Lapsi oppii kyselemään, luokittelemaan asioita käsittein ja ymmärtämään niiden välisiä suhteita.

Tuemme päiväkodissamme lapsen kielellistä kehitystä satujen, lorujen, riittelyn ja laulujen avulla. Rohkaisemme lapsia päivittäin keskusteluun vastavuoroisesti aikuisen ja toisten lasten kanssa. Tämä edistää luottamusta lapsen omiin kykyihin ja jatkuvaan itsensä ilmaisemiseen. Yhtenä opetusmenetelmänä käytämme myös kerrontaa, jolloin lapsi saa kertoa omia tarinoitaan johonkin tiettyyn aiheeseen liittyen. Käytämme myös kuvia apuna keskustelun tueksi. Ilmaisutaitoja harjoittemme draaman, pöytäteatterin ja roolileikkien muodossa. Lisäksi käymme säännöllisesti kirjastossa, josta lainaamme monipuolisesti eri aihepiireihin liittyviä kirjoja opetuksen tueksi. Mahdollisuuksien mukaan tarjoamme lapsille myös osallistumisen vierailevien ryhmien esityksiin.

Teemme yhteistyötä tarvittaessa myös puheterapeutin ja kiertävän erityislastentarhanopettajan kanssa, joilta saamme tukea ja apuvälineitä mm. äänneiden opetteluun. Heiltä on mahdollisuus saada myös kotiharjoitteita kirjain- ja äännevirheiden korjaamiseksi.

KÄDENTÄIDOT

Päiväkodissämme lapsilla on mahdollisuus ilmaista itseään kädentaitojen kautta tutustuen eri tekniikoihin, välineisiin ja materiaaleihin. Piirtämistä, maalaamista, muovailua, pujottelua, askartelua, ompelu- ja puutöitä on mahdollisuus tehdä aikuisen ohjauksessa, mutta myös itsenäiseen, omaehtoiseen työskentelyyn välineitä ja materiaaleja on aina lasten ulottuvilla ja heitä siihen myös kannustetaan. Lasten töistä kootaan pienimuotoisia näyttelyitä päiväkodin tiloihin ja niitä tarkastellaan yhdessä niin että lapsen itsetunto ja arvostus kehittyvät. Portfolioihin kootaan lasten töitä päiväkotiajalta, jolloin ne jäävät muistoksi lapsen siirtyessä pois päiväkodista.

USKONNOLLINEN JA EETTINEN KATSOMUS

Päiväkotimme uskontokasvatuksessa kunnioitetaan perheen toiveita. Lapselle välitetään juhlapyyhiin liittyviä tapoja ja annetaan tilaa lapsen uskontoon liittyville kysymyksille. Tarjoamme mahdollisuuden hiljaisuuteen ja ihmettelyyn. Teemme yhteistyötä seurakunnan lastenohjaajien kanssa. Seurakunnan työntekijä käy joka toinen viikko pitämässä lapsille pyhäkouluhetken, joka käsittää kertomuksia, tarinoita, keskustelua, laulua ja leikkejä uskontoomme liittyen.

Eettinen katsomus käsittää lasten jokapäiväiseen elämään liittyviä tilanteita ja tapahtumia, joita voidaan tarkastella oikean ja väärän, totuuden ja valheen, sekä hyvän ja pahan näkökulmista. Päivittäisten tapahtumien yhteydessä käsittelemme myös oikeudenmukaisuuden, tasa-arvon, kunnioituksen ja vapauden kysymyksiä. Pelot, ahdistuneisuus ja syyllisyys kuuluvat myös lasten elämään. Käsittelemme niitä niin, että lapsi voi tuntea olonsa yhtä aikaa turvalliseksi. Apuna käytämme lasten kirjoja, lauluja, leikkejä ja draamaa.

Eettisen kasvatuksen tehtävänä on perusturvallisuuden luominen sekä lapsen kasvaminen tasapainoiseksi yksilöksi. Päiväkodissa etsimme turvalliset rajat ja opettelemme elämään muiden kanssa sääntöjen ja oikeuksien mukaisesti. Tärkeitä aihepiirejä ovat: erilaisuuden hyväksyminen, hyvät käytöstavat, ystävyys, itsehillintä, työn kunnioittaminen, vastuun ottaminen omasta ja ryhmän toiminnasta, suhtautuminen epäonnistumisiin osana elämää, myönteinen suhtautuminen toisiin ihmisiin ja kulttuureihin, oikean ja väärän erottaminen ja ennen kaikkea elämää kunnioittava perusasenne.

TUTKIMINEN JA MATEMATIIKKA

Havainnoimalla, tutkimalla ja kokeilemalla syvennymme luonnon ilmiöihin kaikkina eri vuodenaikoina. Tutkimme lasten kanssa lähiympäristöä, jolloin lapset saavat kokemuksia ja elämyksiä, sekä oppivat kunnioittavaa ja myönteistä suhtautumista elinympäristöönsä.

Teemme retkiä lähialueen metsiin, pururadalle ja rannoille. Toisinaan otamme mukaan suurennuslaseja, luuppeja, tai hyönteispurkkeja. Keräämme myös metsästä materiaalia, (käpyjä, tikkuja, kasveja ja kiviä), jota hyödynnämme oppimiseen päiväkodilla. Talvisin tutkimme mm. lunta, jätää ja eläinten jälkiä.

Matematiikkaan tutustumme leikinomaisesti konkreettisten ja lapsia kiinnostavien materiaalien, esineiden ja välineiden avulla. Näitä ovat mm. pelit, palikat, opetuskuutiot, -numerot, -kuvat ym. Leikinomaisesti käymme läpi matemaattisia peruskäsitteitä, joita ovat:

- geometriset käsitteet: kolmio, neliö, ympyrä
- rakentelu
- luokittelu
- vertailu
- aika: vuodenaika, kuukaudet, viikonpäivät
- avaruudelliset suhteet: päällä, alla, vieressä, lähellä, kaukana, takana

KASVATUSKUMPPANUUS

Kasvatuskumppanuudella varhaiskasvatuksessa tarkoitetaan vanhempien ja henkilöstön tietoista sitoutumista toimimaan yhdessä lasten kasvun, kehityksen ja oppimisen tukemisessa. Tämä edellyttää keskinäistä luottamusta, tasavertaisuutta ja toistensa kunnioittamista. Lapselle kahden tärkeän tahon, vanhempien ja varhaiskasvatuksen kasvattajien tiedot ja kokemukset yhdistyvät parhaalla mahdollisella tavalla. Kasvatuskumppanuudessa korostuu vanhempien aktiivinen osallisuus oman lapsensa asioissa.

Kasvatuskumppanuuden toteutuminen Anttolan alueen yksiköissä

Päiväkodin esimies ja kasvatuskumppani vastaavat hoidon aloittamiseen liittyvistä muodollisista asioista. Heidän kanssaan sovitaan tutustumispäivä. Vanhemmat voivat tulla tutustumaan lapsen kanssa tai ilman, riippuen siitä kuinka he pystyvät asian järjestämään.

Hoidon alkaessa valitaan lapselle kasvatuskumppani, joka ottaa perheen vastaan tutustumispäivänä. Hän esittelee tutustujille talon tapoja ja toimintaa, sekä kuuntelee vanhempien toiveita hoidon suhteen. Samalla käsitellään myös lapsen elämään liittyviä tärkeitä asioita. Kasvatuskumppani perehdyttää toiset työntekijät lapsen asioihin. Kasvatuskumppanin työvuorot pyritään järjestämään hoidon alkaessa lapsen hoitoaikojen mukaan.

Kasvatuskumppanit valitaan siten, että jokaisella työntekijällä on suunnilleen sama määrä lapsia. Kasvatuskumppanuuden lähtökohtana ovat lapsen yksilölliset tarpeet, joihin ”oma aikuinen” pystyy alussa tarkemmin perehtymään. Kasvatuskumppani yhdessä vanhempien kanssa laatii lapselle henkilökohtaisen varhaiskasvatussuunnitelman toimintakauden alussa. Puolivuositain suunnitelma tarkistetaan ja täydennetään.

YHTEISTYÖTAHOT

Mikkelissä toteutetaan moniammatillista yhteistyötä. Yhteistyön tavoitteena on nimenomaan ennalta ehkäisevä työ ja lapsen hyvinvoinnin turvaaminen perheen ja lapsen arjessa. Tavoitteena on myös mahdollisimman varhainen puuttuminen (varpu) riskitilanteissa. Tässä työssä ovat mukana perhe, neuvola ja muu terveydenhuolto, päivähoido ja sosiaalityö.

Norpanhovin päiväkodissa teemme yhteistyötä kiertävän erityislastentarhanopettajan, puheterapeutin, neuvolan sekä muiden tarvittavien terveydenhuoltopalveluiden kanssa. Myös sosiaalityö kutsutaan tarpeen vaatiessa mukaan.

Päiväkoti toimii varahoitopaikkana alueen perhepäivähoitajille.

Tiivistä yhteistyötä teemme Anttolan yhtenäiskoulun (varsinkin esikoulun) ja kirjaston kanssa. Yhteistyö koulun kanssa merkitsee mm. yhteisiä teatteriesityksiä, konsertteja ja koulun liikuntasalin käyttöä. Kirjastosta lainaamme säännöllisesti aihealueisiimme sopivaa kirjallisuutta ja musiikkia.

Seurakunta on mukana tukemassa päiväkodin uskontokasvatusta. Seurakunnan lapsityöntekijä käy päiväkodilla pitämässä säännöllisesti pyhäkouluhetkiä. Yhteiset retket, kirkkoon tutustuminen, jouluhartaus ja Pääsiäisvaellus toteutetaan yhdessä seurakunnan kanssa.

Etelä- Savon liikunnan, Mannerheimin lastensuojeluliiton ja Anttolan urheilijoiden kanssa tehtävä yhteistyö liittyy useimmiten yhteisiin liikuntatapahtumiin sekä koulutukseen.